

Banka

Banka

Banka

V preteklosti so ljudje denar hranili doma, v škatlah ali pod blazino. Danes večina ljudi hrani svoj denar v banki. Denar je tam varnejši kot doma. Ker ima skoraj vsak svoj denar v banki, lahko banka denar tudi posoja. Banka lahko na primer posodi denar podjetju, da lahko začne s proizvodnjo. Podjetje nato banki denar vrne. Podjetje mora poleg vrnjenega denarja plačati banki tudi provizijo za izposajo denarja, ki mu jo banka zaračuna in se imenujejo obresti. Tako banka z obrestmi zasluži denar. Če želite hraniti denar v banki, potrebujete račun. Z računalnikom, pametnim telefonom ali bančno kartico lahko denar dvignete, položite ali prenesete denar. Lahko pa se odpravite tudi neposredno v banko in denarno poslovanje opravite osebno.

Bančna kartica

Bančna kartica

Bančna kartica

Če odprete račun pri banki, dobite bančno kartico. Z bančno kartico lahko brezgotovinsko plačujete, dvigujete gotovino na bankomatih, potrebujete jo tudi za opravljanje storitev osebne bančništva v bančni poslovalnici. Z bančno kartico je mogoče tudi kupovati v trgovinah. Kartico pri blagajni vstavite v pos terminal (čitalnik) ali jo postavite na čitalnik in plačate nakup. Na hrbtni strani kartice je magnetni trak, na katerem so shranjeni vsi podatki, ki pripadajo posamičnemu računu.

Proračun

Proračun

"Bo to šlo v naš počitniški proračun?" Proračun je določena vsota denarja, ki je načrtovan za določen dogodek ali projekt, na primer počitnice ali rojstnodnevno zabavo. Določite določen znesek denarja, ki si ga lahko privoščite in ga želite porabiti za svoj projekt. Nato nenehno primerjate denar, ki ga dejansko porabite, z denarjem, ki ste ga predvideli v proračunu.

Obstajajo različne vrste proračunov. Mesečni proračun je znesek denarja, ki je na voljo za en mesec. Mesečni proračun da informacijo o tem, koliko na primer lahko porabite za sladkarije ali oblačila v enem mesecu.

Pri načrtovanju letnega proračuna morate upoštevati vse prihodke in stroške za celotno leto. Proračun je potrebno načrtovati dolgoročno.

Knjiga stroškov

Knjiga stroškov

Knjiga stroškov

Denar uporabljamo večino dni in včasih se sprašujemo, kam je šel. Sendvič za malico, avtobusna vozovnica, zvezek za šolo, darilo za rojstni dan, za vse to lahko zapravimo veliko denarja. Če želite spremljati svoje stroške, si lahko v knjigo stroškov stroške beležite. V knjigo zapišete vse, kar ste kupili in koliko vas je to stalo.

Ko ste starejši, se poleg vsakodnevnih stroškov pojavijo še tako imenovani fiksni stroški. To je denar, ki ga morate redno plačevati, na primer za najemnino, račune za telefon, elektriko ali članarino.

Dolgovi

Dolgovi

Dolgovi

S prijatelji ste na sprehodu in v pekarni želite kupiti rogljiček. Žal pri sebi nimate denarja. Denar si izposodite od prijatelja. To pomeni, da se zadolžite.

Takoj, ko lahko, prijatelju vrnete denar in tako odplačate dolg. Zadolževanje je lahko zelo koristno v primeru, če želite kupiti nekaj večjega (na primer avto ali hišo). V tem primeru si lahko denar sposodite pri banki. To se imenuje najem posojila. Posojilo oziroma dolg plačate tako, da vsak mesec banki vrnete manjšo vsoto denarja. Banki pa morate plačati tudi obresti. Preden se zadolžite, obvezno preverite, ali boste dolg lahko odplačali.

Račun 124,95€

Račun 124,95€

Račun 124,95€

Ko naročite blago prek spleta, prejmete račun z dostavo ali po elektronski pošti. Takšen račun vsebuje vse pomembne informacije o vašem naročilu: naročeni izdelek ali storitev, ceno, davek na dodano vrednost, datum nakupa, vaše ime in naslov, ime in naslov podjetja ter številko računa.

Račun je dokaz, da ste nekaj kupili. Račun je še posebej pomemben, če želite nekaj zamenjati, vrniti ali če ste na primer kupili elektronsko napravo z garancijo. V tem primeru je pomemben datum nakupa.

Denar

Denar

Denar

Denar je priročen: z njim lahko kupimo stvari, ki jih želimo. Preden je obstajal denar so si ljudje izmenjavali stvari (blagovna menjava). Danes imamo fizični denar v obliki kovancev in bankovcev ter digitalni denar na pametnih telefonih ali v banki. Denar je plačilno sredstvo in izmenjavo, ki je sprejet povsod po svetu. Ker vsi plačujejo z denarjem in svojemu blagu pripisujejo denarno vrednost, sta nakupovanje in trgovanje postala veliko lažja. Pri ravnanju z denarjem gre tudi za zaupanje. Denarja vam ni treba takoj porabiti, ker denar ohranja svojo vrednost: zaupajte, da boste z njim lahko kupili enako veliko tudi jutri, prihodnji teden ali čez leto dni.

Varčevalni račun

Varčevalni račun

Varčevalni račun

Če želite prihraniti nekaj denarja, ga lahko položite na varčevalni račun pri banki. Izpiski z računa, ki jih lahko natisnete v banki, ali si jih pogledate v spletni banki, ali pa vam jih pošljejo po e-pošti ali dopisu, natančno prikazujejo, kaj se dogaja z vašim denarjem: kako pogosto in koliko denarja ste položili na račun in koliko denarja ste dvignili. Tako lahko vedno pogledate, koliko ste že prihranili. V zameno za to, da svoj denar pustite v banki, vam banka nameni nekaj dodatnega denarja, ki se mu rečejo obresti. Obresti se pripišejo na vaš varčevalni račun. Več denarja imate na varčevalnem računu, več obresti prejmete.